

Quickscan natuuronderzoek Sportcentrum De Rozengarde in Doetinchem

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Rapportnummer: 0951

Quickscan natuuronderzoek Sportcentrum De Rozengarde in Doetinchem

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : 27-05-2009

Rapportnummer : 0951
Projectnummer : 1099

Opdrachtgever : Oostzee Stedenbouw
Contactpersoon : Mevr. I. Wolters

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Inhoud

1	Inleiding en doel	
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden.	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Toetsing aan de Flora- en faunawet	12
5	Conclusie	14
5.1	Flora- en faunawet	14
5.2	Beschermde status gebied	14
Bijlage 1	Kisal gegevens	15
Bijlage 2	Gegevens Natuurloket	16
Bijlage 3	Impressie plangebied	17
Bijlage 4	Wettelijk kader	18

1 Inleiding en doel

Voor de voorgenomen werkzaamheden aan Sportcentrum De Rozengarde verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Het plan is om het Sportcentrum De Rozengarde uit te breiden. Het gaat om een uitbreiding van het bestaande pand aan de noordoost en zuidoostkant, het omringende park in.

Mevrouw Wolters van Oostzee stedenbouw heeft Stichting Staring Advies gevraagd een natuuronderzoek uit te voeren in de vorm van een quickscan. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming gebracht kunnen worden met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Bezelhorstweg - Bilderdijkstraat
Plaats: Doetinchem
Gemeente: Doetinchem
Provincie: Gelderland

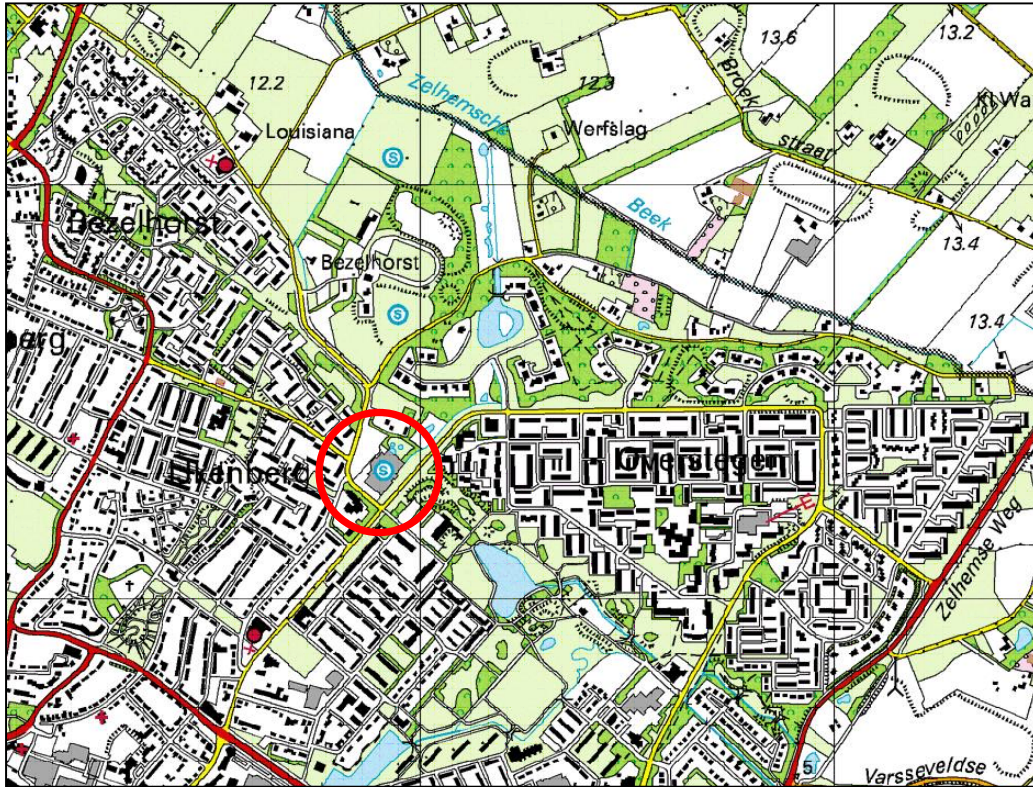
Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Doetinchem, in het noorden van de woonkern (figuur 1). Op de onderzoekslocatie bevindt zich een sporthal met zwembad, enkele speeltoestellen en omliggende vegetatie. Het plangebied ligt in de hoek Bezelhorstweg – Bilderdijkstraat en bestaat uit twee locaties aan de huidige sporthal (zuidoostkant en noordoostkant).

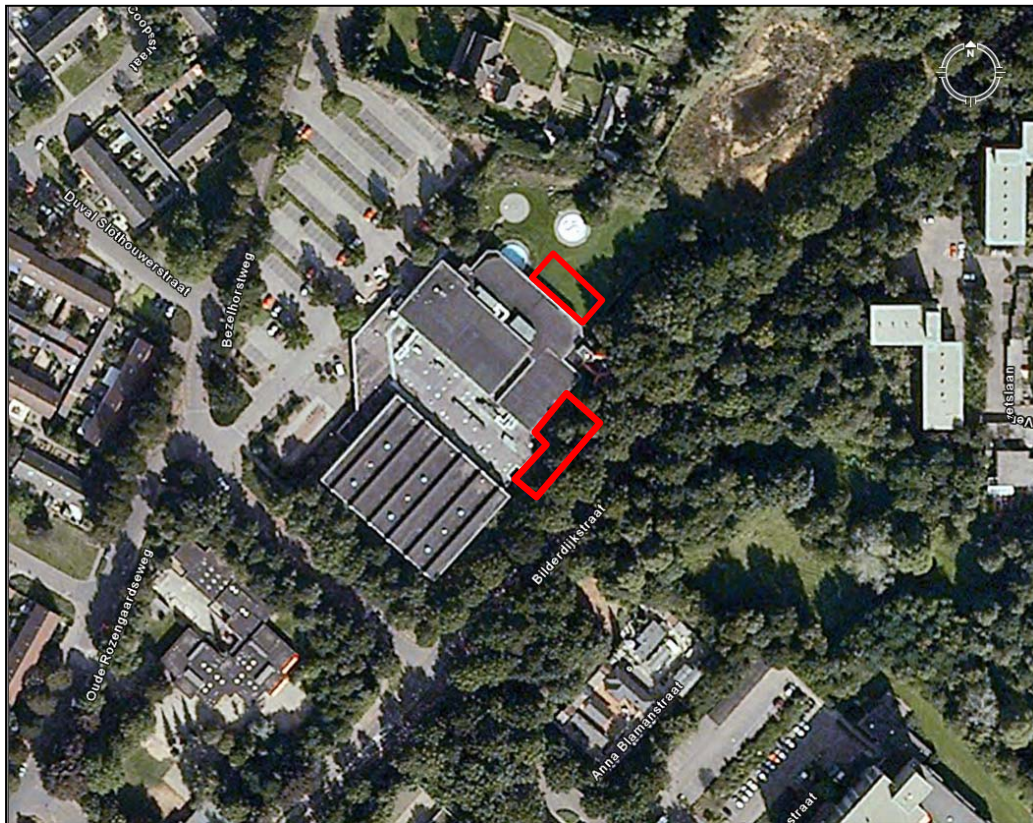
Het gebied ligt in een relatief groene omgeving met onder andere natuurpark Overstegen, het Bezelhorstpark en diverse laanbomen en groenstroken. Binnen het plangebied liggen twee gazons, een gedeelte met heesters en ruigtekruiden en enkele zomereiken (zie figuur 2 en bijlage 3).

Geplande werkzaamheden

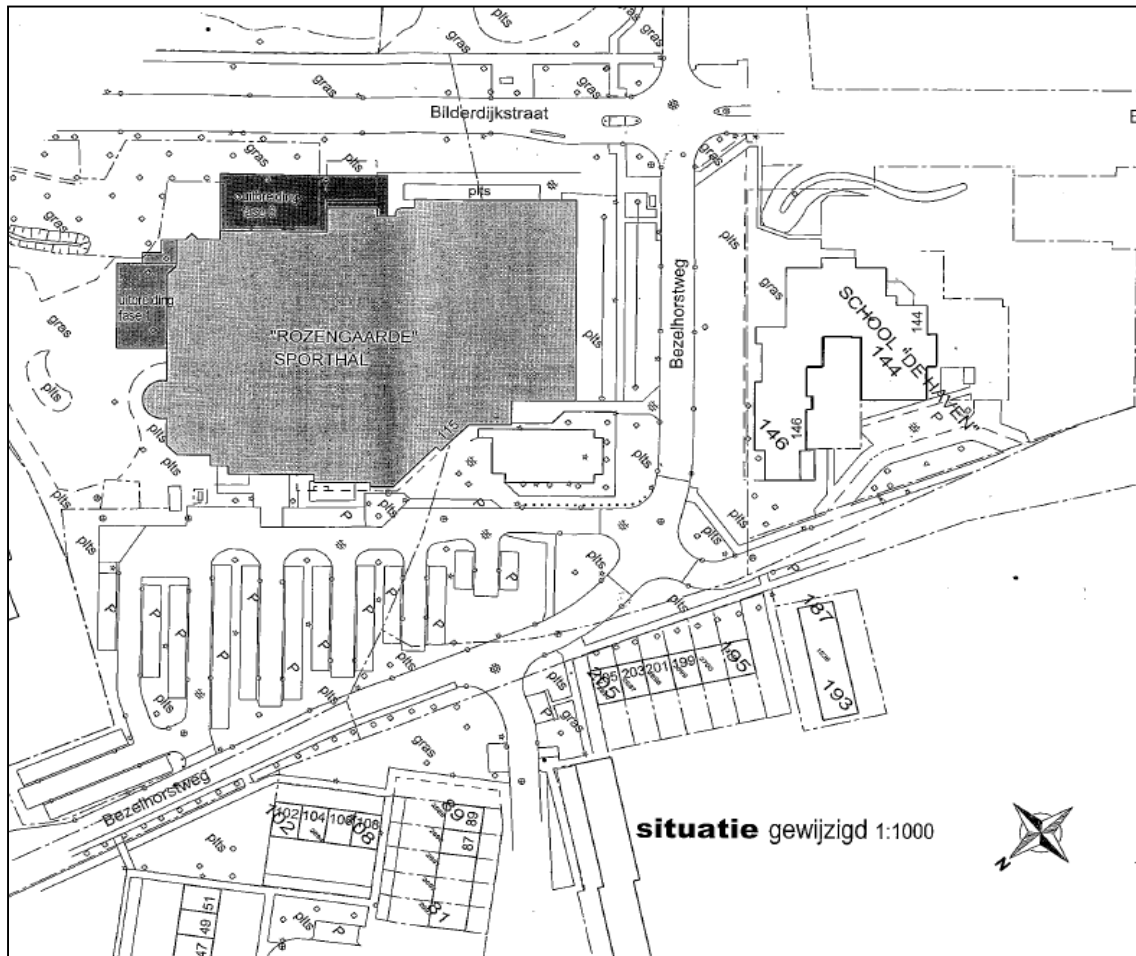
Gepland staat de uitbreiding van de huidige bebouwing aan de zuidoost- en noordoostkant (zie figuur 2 en 3).

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

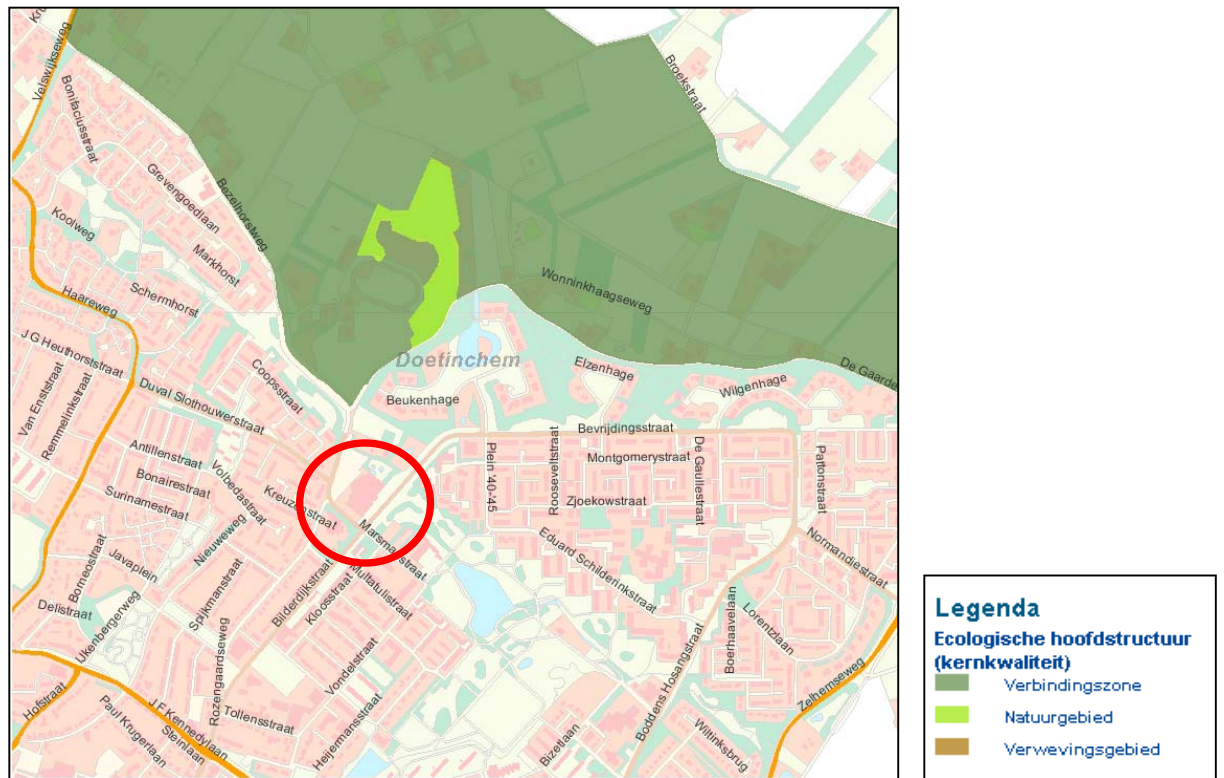
Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied.

Figuur 3. Situatieschets toekomstige situatie.

Beschermde status plangebied

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet. Het maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ten noorden van het plangebied ligt een EHS Natuur en EHS Verbindingszone (zie figuur 4). Door de aard van de werkzaamheden en de afstand tot deze EHS, zijn nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS niet te verwachten.

Figuur 4. Ligging Ecologische Hoofdstructuur ten opzichte van het plangebied.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek omvat twee onderdelen:

- 1) het beschrijven van relevante onderdelen/passages uit de wet en eventuele jurisprudentie
- 2) het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten.

Voor dit laatste onderdeel is de databank van Stichting Staring Advies geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers) gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures. Het Natuurloket is eveneens geraadpleegd.

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
Ing. R. Boerboom	1	20-mei-09	09:30-10:30	zonnig, droog, 18 °C, wind 1 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het bronnenonderzoek en het quickscan natuuronderzoek.

3.2.1 Bronnenonderzoek

KISAL

Met het bronnenonderzoek en met behulp van de waarnemingendatabank KISAL van Stichting Staring Advies (zie bijlage 1) zijn enkele waarnemingen van beschermde soorten rondom het plangebied vastgesteld. Deze soorten zijn binnen een groter gebied waargenomen. Binnen de planlocatie zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend.

Natuurloket

Het Natuurloket (zie bijlage 2) geeft melding van een aantal beschermde soorten en Rode Lijst soorten voor km-hok 217-443:

- 1 licht beschermde plantensoort (FF-wet tabel 1);
- 1 plantensoort van de Rode Lijst;
- 3 licht beschermde zoogdiersoorten (FF-wet tabel 1);
- 2 zwaar beschermde zoogdiersoorten (FF-wet tabel 2/3);
- 1 paddestoelenssoort van de Rode Lijst
- 3 licht beschermde amfibieënsoorten (FF-wet tabel 1);

Het is niet bekend om welke soorten het gaat. De inschatting is dat de aangetroffen zwaar beschermde zoogdiersoorten (steenmarter, vleermuizen) binnen het plangebied voor kunnen komen. De overige aangetroffen soorten worden elders binnen het kilometerhok verwacht. Het gebied is goed onderzocht op vaatplanten, de overige soortgroepen zijn matig onderzocht.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Tijdens het veldbezoek zijn alleen enkele algemene soorten aangetroffen.

Op de intensief onderhouden gazons rondom de sporthal komen algemene soorten voor als engels raaigras, straatgras, madeliefje, grote weegbree, smalle weegbree, gewone paardebloem. In het gedeelte met ingeplante heesters en in het ruigtegedeelte groeien onder andere stinkende gouwe, smalle weegbree, kleeftkruid, grote brandnetel, scherpe boterbloem en enkele algemene grassen. Opgaande begroeiing bestaat uit gewone vlier, Spaanse aak en enkele zomereiken.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek op 20 mei zijn enkele vogelsoorten aangetroffen rondom de sporthal: houtduif, kauw, vink en zwartkop. Deze soorten (m.u.v. de kauw) broeden mogelijk in de vegetatie rondom de sporthal.

Tijdens het veldbezoek zijn verder geen nesten of sporen van nesten van andere vogelsoorten met vaste verblijfplaatsen (bijv. boerenwaluw, huiswaluw of steenuil) in of aan de te slopen bebouwing aangetroffen.

Naast de aangetroffen vogelsoorten kunnen er nog aantal andere soorten een territorium bezetten in het plangebied en het omliggende gebied waardoor ze gebruik maken van het plangebied.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren aangetroffen. Het gebruik van het plangebied door soorten als konijn, egel en enkele algemene muizensoorten is te verwachten.

Steenmarter

De strenger beschermde steenmarter is niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Er zijn geen sporen van deze soort aangetroffen. Het gebied is geschikt foerageergebied voor de steenmarter. Een verblijfplaats is niet aangetroffen en wordt ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte locaties.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen.

Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht. In de aanwezige bomen en de huidige sporthal zijn geen geschikte holten aanwezig.

De omgeving van het plangebied is door de aanwezigheid van diverse groenstructuren geschikt als jachtgebied en vliegroute voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied zijn in het verleden foeragerende vleermuizen waargenomen (zie bijlage 1).

Amfibieën

Amfibieën zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor deze soortgroep in het plangebied.

Reptielen

Reptielen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor deze soortgroep in het plangebied.

Vissen

Vissen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor deze soortgroep in het plangebied.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor beschermde soorten uit deze diergroep.

4 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en Faunawet (FF-wet). Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 4). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande sloopwerkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 3 soorten dient wel ontheffing aangevraagd te worden.

Flora

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen streng beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht. Het Natuurloket geeft voor het kilometerhok waarbinnen het plangebied zich bevindt melding van een licht beschermde Flora- en faunawet soort. Hiervoor geldt de vrijstellingsregeling. In natuurdatabank KISAL zijn geen verspreidingsgegevens van beschermde plantensoorten binnen het plangebied gevonden.

Broedvogels

In het gebied zijn enkele vogelsoorten aangetroffen die (mogelijk) in het gebied (kunnen) broeden. Alle waargenomen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Voor broedende vogels buiten deze periode geldt hetzelfde beschermingsregime.

Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen zoogdiersoorten waargenomen. Alle te verwachte soorten staan allemaal vermeld in tabel 1 en zijn daarmee licht beschermd. Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor deze soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Er is verder specifiek gekeken naar de aanwezigheid van de zwaar beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). Er zijn geen aanwijzingen (verblijfplaats, sporen, uitwerpselen) die op de aanwezigheid van deze soort duiden. Er hoeft daarom geen ontheffing aangevraagd te worden.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het plangebied is mogelijk in gebruik als foerageergebied en vliegroute. Het is belangrijk om bij de toekomstige situatie geen toename van kunstlicht op dit foerageergebied te laten ontstaan. Dit heeft een negatief effect op foeragerende vleermuizen, waardoor het gebied mogelijk ongeschikt raakt als foerageergebied.

Wanneer het leefgebied van vleermuizen op deze wijze verstoord wordt is het aanvragen van ontheffing wel noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek en/of ontheffingsaanvraag is niet noodzakelijk voor deze soortgroep, wanneer er geen toename van kunstlicht in en rond het plangebied plaatsvindt.

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen of ongewervelden zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van voldoende geschikt leefgebied zijn beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied.

5 Conclusie

Dit rapport geeft de resultaten van een quickscan natuurtoets voor de locatie Sportcentrum De Rozengarde in Doetinchem. Voor het onderzoek is een veldbezoek uitgevoerd door een medewerker van Stichting Staring Advies. Hierdoor is een goede indruk gekregen van de aanwezige flora en fauna en de mogelijke waarden van het gebied. Deze indruk wordt bevestigd door de gecombineerde gegevens uit KISAL en van het Natuurloket.

5.1 Flora- en faunawet

Flora

Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Voor broedvogels wordt geen ontheffing verleend. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 mrt – 15 juli).

Zoogdieren (overig)

Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen ontheffing noodzakelijk. Bij toename van kunstlicht rond de sporthal is een ontheffing noodzakelijk voor het verstoren van foerageergebied en vliegroutes.

Vissen

Geen ontheffing noodzakelijk.

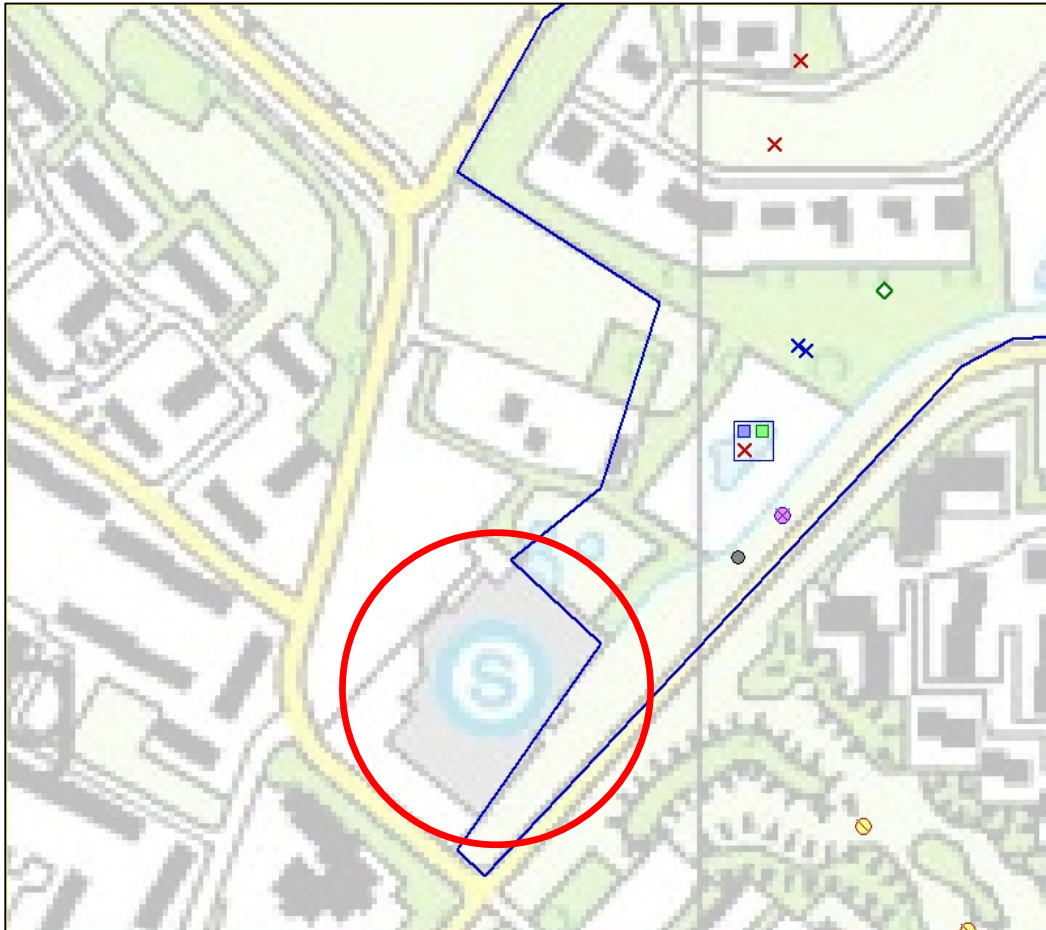
Overige diersoorten

Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2 Beschermd status gebied

Het plangebied heeft geen beschermd status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet. Het maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Bijlage 1 Kisal gegevens

● Groene kikker complex	■ Grote Bonte Specht	■ Wielewaal	◆ Grauwe Vliegenvanger
× Laatzwieger	× Eekhoorn	◆ Dwergvleermuis	◆ Brede wespenorchis

Bijlage 2 Gegevens Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:217 / Y:443

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1				1	goed	-	1991-2007
Mossen					1	matig	0%	1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen					1	slecht	0%	1992-2007
Zoogdieren	3	2			2	matig	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	3					matig		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						matig		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Bijlage 3 Impressie plangebied

Bijlage 4 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën (zie tabel 1), elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening.

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 FF-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 FF-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beschermingsregimes Flora- en faunawet..

In de tabel wordt melding gemaakt van de gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft. In het plangebied is geen gedragscode van toepassing.

Algemene vrijstelling (tabel 1)

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

"Lichte" toets (tabel 2)

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht.

"Uitgebreide toets" (tabel 3, soorten van de Habitatrichtlijn)

Ontheffingsaanvragen voor streng beschermde soorten worden volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld. Niet alleen moet worden aangetoond dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen, tevens moet worden aangetoond dat er geen bevredigend alternatief voor de activiteit is en deze dwingende redenen van groot openbaar belang (met

inbegrip van redenen van sociale of economische aard) dan wel het milieu dient. Werkzaamheden die niet vallen onder de noemer natuurbeheer moeten bovendien zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen. Dit houdt in dat er geen “wezenlijke invloed” op beschermde soorten is en dat schade aan de soorten zoveel mogelijk wordt voorkomen, bijvoorbeeld door het nemen van mitigerende en/of compenserende maatregelen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Dr. Grashuisstraat 8_7021 CL Zelhem
T 0314 64 19 10 F 0314 64 19 09
E info@staringadvies.nl | www.staringadvies.nl

